



Fra bekymring til handling

Handlingsveileder

Fra bekymring til handling

Hva og hvorfor?

Fra bekymring til handling er et system for å sikre tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid i saker som bekymrer. Systemet består av rutiner, prosedyrer og ulike verktøy som skal hjelpe ansatte i barnehager, skoler og SFO til å handle raskt og riktig, i samarbeid med den det gjelder og deres foresatte.

Porsgrunn kommune skal arbeide systematisk og tverrfaglig for hel-hetlige tiltak rundt risikoutsatte barn og unge. Ved behov for innsats fra flere instanser skal det koordineres godt mellom barnehage/skole, PPT og barnevern.

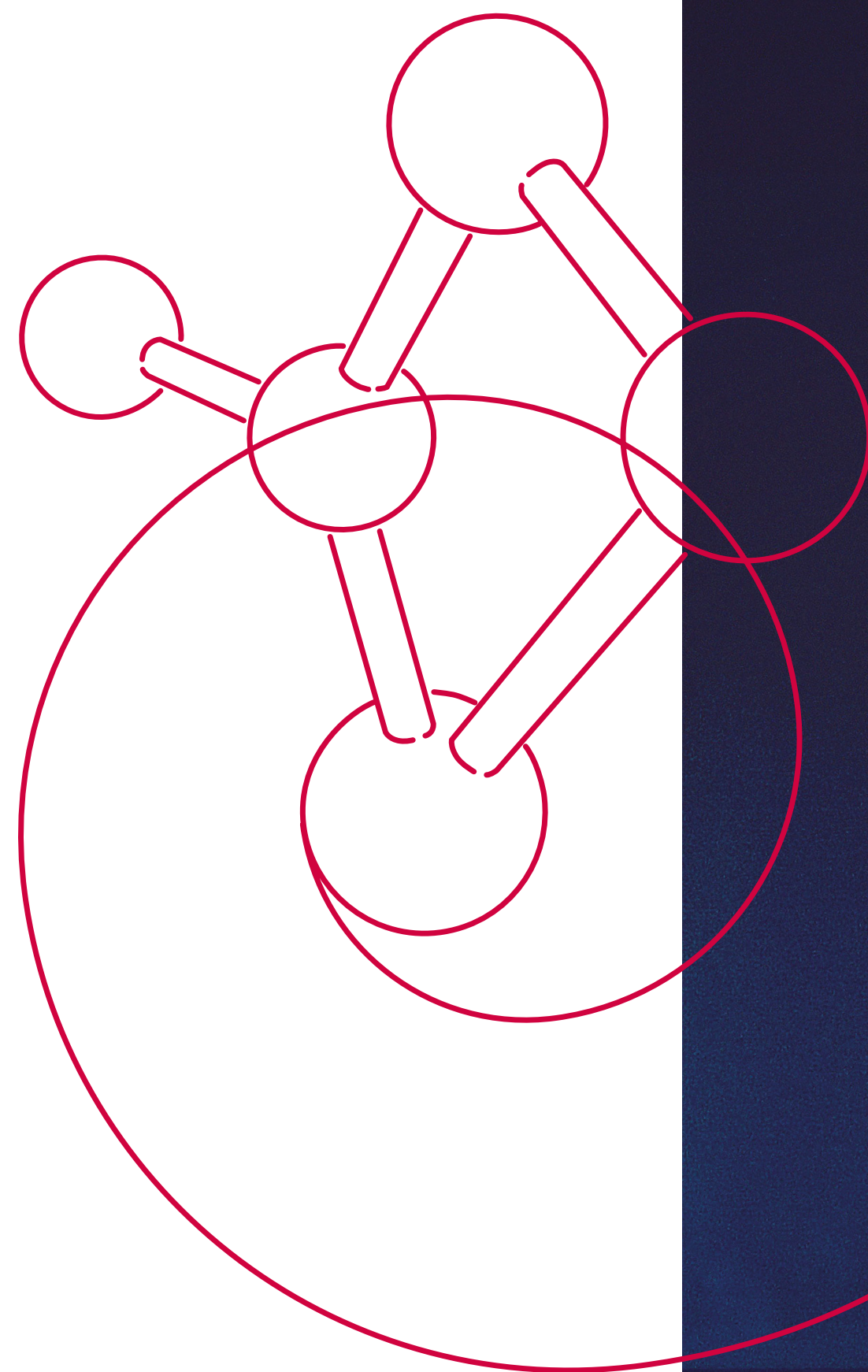
Ansatte skal kjenne til tilgjengelige tjenester og vite når og på hvilken måte de kan søke råd, veiledning og samarbeid i konkrete saker.

Hvor og hvordan?

Fra bekymring til handling finner du på Porsgrunn kommunes nettside – Skole og utdanning eller – Barn og familie.

Direkte-lenke:

<https://www.porsgrunn.kommune.no/barn-og-familie/fra-bekymring-til-handling/>



Systemet

Nivå 1	Bekymring oppstår	Konkretiser bekymringen	Samtale med barn og foresatte	Iverksette og evaluere tiltak
Nivå 2	Tverrfaglig drøfting	Samtale med foresatte	Iverksette og evaluere tiltak	
Nivå 3	Tverrfaglig drøfting	Koordinerte tiltak iverksettes og evalueres	Plan for videre samarbeid	

Systemet har tre nivåer. Under hvert nivå følger du trinnene som sier hva som skal gjøres og hvem som er ansvarlig på veien fra bekymringen oppstår til tiltak blir iverksatt.

Under de tre nivåene finner du nødvendig støttmateriell; som bekymringsskala, varslings skjema, mal for møtereferat, samtykkeerklæring eller linker til andre sentrale nettsider.

Barn og unges signaler på mulig mistrivel

Du som arbeider med barn og unge har et ansvar for å se tegn og signaler på at barnet eller ungdommen ikke har det bra:

- Endringer av fysisk, sosial, psykisk eller faglig art. Eks. Fravær, holder ikke avtaler, manglende samarbeidsevne, utagerende eller svært innadvendt atferd, viser uvanlig interesse for rus og kriminalitet, forteller om en vanskelig livssituasjon/hendelse.
- Signaler på mulig mistrivel skal den ansatte notere seg. Før logg, der du skriver konkret hva du observerer eller hva som blir sagt – ikke skriv det du tolker.

Jeg er bekymret - hva gjør jeg?

- Start på «nivå 1», under «bekymring oppstår» og følg handlingsveilederen på det første trinnet som sier at du skal drøfte bekymringen med en kollega eller din nærmeste leder.
- Dersom dere konkluderer med at det er grunnlag for bekymring, går du videre til det andre trinnet, der «bekymringen konkretiseres».
- Deretter går du/dere til det tredje trinnet der man «samtaler med barn og foresatte», osv.
- Bruk de tilhørende verktøyene som hører til hvert trinn. OBS: For å kunne bruke verktøyene og støttemateriellet, må du gå inn på systemet, slik det ligger på kommunens nettside.

Handlingsveileder

Nivå 1

Trinn 1: Bekymring oppstår	Handling	• Drøft bekymringen med kollega eller nærmeste leder. • Vurdering: Er det grunnlag for bekymring? Beslutning • Avslutte saken • Fortsette til trinn 2 «Konkretiser bekymringen» I skole og SFO: Dersom det gjelder kunnskap eller mistanke om krenkelser; benytt varslingsskjema kap. 9a.
	Ansvar	Den ansatte som har observert eller fått innspill som gir grunn til bekymring (alle yrkesgrupper på all-arenaene).
	Dokumenter/ støttmateriell	Hjelpeverktøy i vurderingsarbeidet: • Barn og unges signaler -tegn på mistriksel.pdf • Bekymringsskala vedrørende barn og unge.pdf • Bekymringsskala vedrørende foreldre.pdf • Varslingsskjema kap 9a.pdf • Fraværsveileder.pdf

Trinn 2: Konkretiser bekymringen	Handling	• Konkretiser og skrifliggjør bekymringen. Hva slags observasjon og kartlegging du bør velge avhenger av bekymringens karakter. • Anonym drøfting med aktuelle instanser ved behov - se tjenestoversikt. • Vurdering: Er det fortsatt grunnlag for bekymring? Beslutning: • Avslutte saken • Fortsette til trinn 3 «Samtale med barn og foresatte»
	Ansvar	Helsestasjonen/ skolehelsetjenesten: Helsesykepleier Barnehagen: Pedagogisk leder Skolen: Kontaktlærer
	Dokumenter/ støttmateriell	Nettsider: • www.tidligintervensjon.no • Ansatte i barnehage: www.kriseportalen.no • Konkretiser bekymringen alternativ 1.pdf • Konkretiser bekymringen alternativ 2.pdf • Vurdering av elevens læringsutbytte.pdf • Fraværsveileder.pdf • Oversikt over støttetjenester.pdf

**Trinn 3:
Samtale
med barn
og foresatte**

Handling

- Gjennomfør en samtale med barnet/ungdommen og foresatte for å avklare om det er grunnlag for bekymring.
- Vurdering: Fortsatt grunnlag for bekymring?

Beslutning:

- Avslutte saken.
- Konkretisere noen tiltak i barnehagen, på skolen eller i hjemmet.
- Informer foresatte om lavterskeltilbud i kommunen.

Ansvar

Helsestasjonen/ skolehelsetjenesten: Helsesykepleier
Barnehagen: Pedagogisk leder
Skolen: Kontaktlærer

**Dokumenter/
støttmateriell**

- Samtalemal - samtaler med barn.pdf
- Samtalemal - samtaler med foresatte.pdf
- Referat- og evalueringsmal - Skrivbar.pdf
- Familiesenteret - lavterskeltiltak.pdf
- Nettside utlånssentralen.pdf
- Bok: Kirsti R. Haaland og Inger Landsem: «Even og skilsmissen»
- Spill: Stavanger universitetssykehus/Barne og ungdomspsykiatriske avdeling/ Hertervig forlag
- Spill om følelser, tanker og situasjoner

**Trinn 4:
Iverksette og
evaluere tiltak**

Handling

- Tiltak iverksettes
- Avtal - og gjennomfør evalueringsmøte med foresatte og barnet/ ungdommen
- Vurdering: Har tiltakene hatt ønsket effekt?

Beslutning:

- Avslutte saken.
- Vurder nye tiltak på nivå 1.
- Løft saken videre til nivå 2 med samtykke fra foresatte.

Ansvar

Helsestasjonen/ skolehelsetjenesten: Helsesykepleier
Barnehagen: Pedagogisk leder
Skolen: Kontaktlærer

**Dokumenter/
støttmateriell**

- Den nødvendige samtalen.pdf
- Referat- og evalueringsmal.pdf
- Samtykkeerklæring.pdf

Handlingsveileder

Nivå 2

Trinn 1: Tverrfaglig drøfting	Handling	- Aktuelle instanser inviteres til tverrfaglig drøfting. - Inviter foresatte til å delta. - Alle saker kan drøftes anonymt med barnevernet. - Bruk pedagogisk analyse som verktøy der det er naturlig. - Vurdering: Fortsatt grunnlag for bekymring? Beslutning: - Avslutte saken. - Konkretiser noen tiltak i barnehagen, på skolen eller i hjemmet ved behov. - Avtal evalueringsmøte dersom mulig.
	Ansvar	Helsestasjonen/ skolehelsetjenesten: Helsesykepleier i samarbeid med virksomhetsleder Barnehagen: Pedagogisk leder i samarbeid med virksomhetsleder Skolen: Kontaktlærer i samarbeid med virksomhetsleder
	Dokumenter/ støttmateriell	- Møteinnkalling til foresatte.pdf - Møtemal alternativ 1.pdf - Møtemal alternativ 2.pdf - En modell for pedagogisk analyse.pdf - Referat- og evalueringsmal.pdf - Oversikt over støttetjenester

Trinn 2: Samtale med foresatte	Handling	Dersom foresatte ikke har deltatt i tverrfaglig drøfting må de informeres om utfallet, og godkjenne de aktuelle tiltakene.
	Ansvar	Helsestasjonen/skolehelsetjenesten: Helsesykepleier i samarbeid med virksomhetsleder Barnehagen: Pedagogisk leder i samarbeid med virksomhetsleder Skolen: Kontaktlærer i samarbeid med virksomhetsleder
	Dokumenter/ støttmateriell	- Den nødvendige samtalen.pdf - Motiverende intervju - MI.pdf

Trinn 1:
Tverrfaglig
drøfting

Handling

- Tiltak iverksettes
- Avtal og gjennomfør evalueringsmøte med foresatte og barnet/ ungdommen
- Vurdering: Har tiltak hatt ønsket effekt?

Beslutning:

- Avslutte det tverrfaglige samarbeidet og vurdere nye tiltak på nivå 1
- Videreføre det tverrfaglige samarbeidet på nivå 2
- Tilmelde/henvise og løfte saken til nivå 3

Innsatsen på all-arenaen skal fortsette selv om saken meldes videre. Avtal med foresatte at nødvendig informasjon blir gitt til all-arenaen etter en undersøkelse-/utredningsfase for å sikre god oppfølging.

Ansvar

Helsestasjonen/ skolehelsetjenesten: Helsesykepleier i samarbeid med virksomhetsleder
Barnehagen: Pedagogisk leder i samarbeid med virksomhetsleder
Skolen: Kontaktlærer i samarbeid med virksomhetsleder

Dokumenter/
støttemateriell

- PPT-Tilmeldingsskjema.pdf
- Tilmelding til spesialist-helsetjenesten.pdf
- Referat- og evalueringsmal - Skrivbar.pdf
- Bekymringsmelding til barnevernet



Handlingsveileder

Nivå 3

**Trinn 1:
Tverrfaglig
drøfting**

Handling	• Innhent samtykke fra foresatte til å kalle inn til tverrfaglig møte på all-arenaen. • Lag tiltaksplan.
Ansvar	«Stafettholder» (avklart på nivå 2)
Dokumenter/ støttmateriell	• Møteinnkalling til foresatte.pdf • Samtykkeerklæring.pdf • Møtemal alternativ 1.pdf • Møtemal alternativ 2.pdf • Referat- og evalueringsmal.pdf

**Trinn 2:
Koordinerte
tiltak iverksettes
og evalueres**

Handling	• Tiltak iverksettes. • Inviter involverte parter til evalueringsmøte. • Evaluer tiltak. • Juster handlingsplanen ved behov. • Avtal tid for neste møte.
Ansvar	«Stafettholder» (avklart på nivå 2)
Dokumenter/ støttmateriell	• Referat- og evalueringsmal.pdf

Trinn 3:
Plan for videre
samarbeid

Handling

- Tverrfaglig samarbeid videreføres eller avsluttes.
- Saken tilbakeføres til nivå 2 eller 1.

Ansvar

«Stafettholder» avklares

Dokumenter/
støttemateriell

- Referat- og evalueringsmal.pdf



Når har du meldeplikt til Barneverntjenesten?

Du har meldeplikt etter Barnevernloven § 6-4 når det er grunn til å tro at:

- et barn blir mishandlet i hjemmet
- det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt
- et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker
- det er fare for utnyttelse av et barn til menneskehandel

Er du i tvil? Ta kontakt med barneverntjenesten for anonym drøfting – ring 35 54 73 98.

Akutte situasjoner! Ved mistanke om vold i nære relasjoner og/eller seksuelle overgrep skal du handle umiddelbart – kontakt:

- **Politi 02800** eller
- **Barnevernstjenesten 35 54 73 98** eller
- **Barnevernsvakta i Telemark 900 53 304**

Nødrettslige situasjoner:

Man har rett til å meddele taushetsbelagte opplysninger til andre dersom svært tungtveiende hensyn tilsier det. Er det fare for liv eller helse, skal Politiet kontaktes umiddelbart. Eks: En mor er full når hun henter i barnehagen. Hun lar seg ikke stoppe og vil kjøre hjem med barnet i bilen.

Kontaktpersoner for «Fra bekymring til handling»:

• Kjetil Haugersveen
Kjetil.Haugersveen@porsgrunn.kommune.no

• Merete Høgseth Kronstad
Merete.Hogseth.Kronstad@porsgrunn.kommune.no





PORSGRUNN KOMMUNE

Porsgrunn kommune
Oppvekst ved kommunalsjef Tollef Stensrud

Kontakt: Merete Høgseth Kronstad
E-post: Merete.Hogseth.Kronstad@porsgrunn.kommune.no

Telefon: 994 54 868
Postadresse: Pb. 128, 3901 Porsgrunn
Besøksadresse: Rådhuset